

Quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học phổ thông huyện Châu Thành, tỉnh Tiền Giang

Huỳnh Thị Mai*

*Phó Hiệu trưởng Trường THPT huyện Châu Thành tỉnh Tiền Giang

Received: 4/6/2023; Accepted: 14/6/2023; Published: 19/6/2023

Abstract: *Managing professional groups in high schools plays an important role in maintaining and developing professional activities in high schools. Managing the professional activities is a necessary job, placed on top. The article presents the management of professional group activities in high schools in Chau Thanh district, Tien Giang province.*

Keywords: *Professional group activity management, high school, Chau Thanh district*

1. Mở đầu

Trong hoạt động quản lý chuyên môn trường THPT, các tổ trưởng chuyên môn giữ vai trò là hạt nhân, nòng cốt. Hạt nhân trong hoạt động chuyên môn (HĐCM) của trường THPT là đội ngũ tổ trưởng chuyên môn (TTCM), vai trò của hiệu trưởng (HT) trong xây dựng và quản lý đội ngũ TTCM là hết sức quan trọng. Thông qua đội ngũ này, HT có thể thu thập đầy đủ thông tin, chính xác các hoạt động có liên quan đến chuyên môn của nhà trường. Quản lý hoạt động TCM trong trường THPT bao gồm chỉ đạo xây dựng kế hoạch (XDKH), tổ chức thực hiện chuyên môn của các TCM, chỉ đạo HĐCM của GV, XDKH giáo dục học sinh, tổ chức thực hiện và KTĐG (KTĐG) giáo dục học sinh của GV. Từ đó xây dựng biện pháp quản lý phù hợp, góp phần nâng cao CLGD đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Thực trạng QLHĐ TCM ở các trường THPT huyện Châu Thành, tỉnh Tiền Giang.

2.1.1. Khách thể và địa bàn khảo sát

Tác giả tiến hành khảo sát các đối tượng là Hiệu trưởng, Phó Hiệu trưởng; Tổ trưởng chuyên môn (TTCM) 05 trường THPT huyện Châu Thành với 141 người gồm:

Kết quả thu được như sau: QLHĐTCM của hiệu trưởng các trường THPT huyện Châu Thành, đã có nhiều cố gắng, đi vào nề nếp, đóng góp tích cực vào CLGD của tỉnh Tiền Giang. Trong nhiều năm học vừa qua, chất lượng học sinh đại trà ở tất cả các trường được nâng lên rõ rệt, tỉ lệ HS được xếp loại khá, giỏi về học lực, tốt về hạnh kiểm hàng năm đều tăng và tỉ lệ học sinh lưu ban, bỏ học giảm đáng kể. Tuy nhiên, vẫn còn một số hạn chế, đó là sự nhận thức của GV,

CBQLGD về vai trò của hoạt động TCM có nơi, có lúc chưa toàn diện; quản lý vẫn còn mang tính hình thức, chủ yếu là qua hồ sơ sổ sách; một số TTCM còn hạn chế về năng lực tổ chức và điều hành TCM mà nguyên nhân chính là do tuổi đời của TTCM còn trẻ, ít kinh nghiệm trong việc giáo dục, uốn nắn học sinh; chế độ chính sách đối với TTCM chưa tương xứng với vai trò và nhiệm vụ được giao; TTCM giỏi chưa được quan tâm đúng mức; sự phối hợp giữa các TTCM trong và ngoài nhà trường còn lỏng lẻo, chưa thực sự hỗ trợ tích cực cho hoạt động tổ chuyên môn,... Mặt khác, do áp lực thi cử nên nhà trường chỉ tập trung vào hoạt động dạy và học trên lớp. Những nguyên nhân trên ảnh hưởng đến chất lượng và hiệu quả giảng dạy, giáo dục hiện nay. Bên cạnh đó, cũng còn những khó khăn, bất cập như: Thực trạng của sinh hoạt TCM còn hạn chế, chất lượng TCM còn hình thức và sơ sài mang tính đối phó, nội dung TCM chưa phong phú đa dạng và chưa đạt yêu cầu. TTCM phần lớn chưa được đào tạo, bồi dưỡng kỹ năng quản lý TCM một cách có hệ thống.

2.2. Biện pháp QLHĐ TCM ở các trường THPT huyện Châu Thành, tỉnh Tiền Giang

2.2.1. Tổ chức nâng cao nhận thức của CBQL, GV về sự cần thiết phải QLHĐ TCM ở các trường THPT

Biện pháp này nhằm nâng cao nhận thức cho CBQL, GV về mục tiêu, vị trí, vai trò của QLHĐ TCM và tầm quan trọng của QLHĐ TCM. Từ đó, nâng cao ý thức trách nhiệm, phát huy ý thức tự giác và năng lực thực hiện tốt QLHĐ TCM của đội ngũ TTCM. góp phần nâng cao chất lượng giáo dục cho nhà trường.

Nội dung và cách thức thực hiện biện pháp:

Bước đầu tiên là hiệu trưởng và TTCM cần thống nhất với nhau về mục đích đề ra TCM, mục tiêu

hướng tới của tổ, phương hướng và những nội dung hoạt động chính của tổ. Theo đó chính bản thân hiệu trưởng và các TTCM phải là người nhận thức được vai trò của TCM đối với trường THPT.

Tiếp theo là HT phổ biến đến CBQL, GV, các văn bản pháp quy quy định về nội dung, quyền hạn và nhiệm vụ của TCM trong trường THPT, khẳng định vai trò của từng thành viên trong TCM.

Trong quá trình vận hành TCM, triển khai nhiệm vụ cụ thể từng năm học của tổ, chú trọng các nhiệm vụ mang tính điều chỉnh, khắc phục những hạn chế của HĐCM năm học trước.

CBQL, GV có thể đánh giá sơ bộ được chất lượng của các TCM thông qua kết quả thao giảng, thi GV dạy giỏi, xếp loại GV cuối năm, tìm hiểu về nội dung, hình thức tổ chức các hoạt động của TCM, những biện pháp để tổ chức thành công những hoạt động đó, từ đó rút ra bài học kinh nghiệm để áp dụng vào giảng dạy của mình. Sau khi tổ chức tham quan, học tập, hiệu trưởng cần chỉ đạo các TCM tổ chức thảo luận chuyên đề với nội dung đề ra.:

Hiệu trưởng thường xuyên theo sát hoạt động của tổ, trực tiếp chỉ đạo nêu cần thiết, luôn khẳng định các TCMLà các bộ phận quan trọng trong bộ máy nhà trường, kiểm tra đánh giá hoạt động của tổ và khen thưởng, kỷ luật kịp thời với tổ chuyên môn.

Hiệu trưởng và tổ trưởng TCMLà những người quản lý trực tiếp hoạt động của TCM nên đây là người phải nắm rõ nhất tầm quan trọng của tổ trong sự nghiệp giáo dục THPT và từ đó phải luôn có ý thức học hỏi, tham khảo và nghiên cứu tài liệu để nâng cao chất lượng hoạt động của tổ mình.

2.2.2. Kế hoạch hóa hoạt động TCM ở các trường THPT

Hiệu trưởng định hướng, quản lý có khoa học các hoạt động của TCM, đồng thời định hướng hoạt động TCM cho CBQL, TTCM, GV vào mục tiêu chung. Mặt khác, các bộ phận và cá nhân GV chủ động chuẩn bị cho các hoạt động chuyên môn, chuẩn bị các nguồn lực tham gia các HĐ TCM ở trường THPT đã dự kiến ngay từ đầu năm học.

Hiệu trưởng xác định điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội, thách thức trong hoạt động TCM cho CBQL, TTCM, GV.

XDKH tổng thể, kế hoạch bồi dưỡng năng lực, tổ chức hoạt động TCM cho CBQL; kế hoạch sử dụng kinh phí, đầu tư trang thiết bị cho hoạt động TCM ở trường THPT.

Hiệu trưởng nghiên cứu kỹ các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn của cấp trên về tổ chức hoạt động TCM ở trường THPT.

Căn cứ chỉ đạo của phòng Giáo dục và Đào tạo huyện Châu Thành về hoạt động TCM Hiệu trưởng triển khai dự thảo kế hoạch hoạt động TCM ở trường THPT đến các bộ phận, cá nhân GV liên quan để góp ý kiến trước khi ban hành chính thức.

Hiệu trưởng xem xét, cân nhắc, điều chỉnh, bổ sung để hoàn chỉnh kế hoạch hoạt động TCM ở trường THPT và triển khai thực hiện kế hoạch.

Căn cứ kế hoạch chung của trường, từng bộ phận, cá nhân XDKH cụ thể theo tháng, học kì theo nhiệm vụ được phân công.

Lập kế hoạch phối hợp hoạt động TCM giữa CBQL, TTCM, GV, các đoàn thể trong nhà trường.

2.2.3. Tăng cường tổ chức, chỉ đạo hoạt động của TCM ở các trường THPT

Biện pháp này nhằm triển khai các phương hướng kế hoạch, lựa chọn được đội ngũ TTCM có năng lực, trình độ, tận tâm với công việc, quản lý TCM

Hoạt động TCM là một trong những hoạt động hết sức quan trọng và cần thiết. Do vậy, hoạt động TCM cần được thực hiện một cách có hệ thống và thường xuyên liên tục trong nhà trường. Cải tiến nội dung, đổi mới phương pháp, đa dạng hóa hình thức hoạt động TCM ở trường THPT nhằm phát huy tính chủ động, tích cực, sáng tạo, khả năng hoạt động độc lập, tư duy cho đội ngũ CBQL, TTCM, GV trong nhà trường.

Nội dung và cách thức thực hiện biện pháp

Nhà trường tổ chức đổi mới nội dung, đổi mới phương pháp, đa dạng hóa hình thức hoạt động TCM ở trường THPT.

Xây dựng kế hoạch hoạt động TCM cho cả năm học, trong từng học kì phải chi tiết, cụ thể và phân công thực hiện một cách rõ ràng.

Tổ chức trao đổi, giao lưu với các thành viên trong trường và trường bạn để học tập, rút kinh nghiệm trong hoạt động TCM ở trường THPT.

Các trường THPT linh hoạt trong tổ chức thực hiện kế hoạch dạy học. Đối với dạy học theo định hướng PTNL học sinh thì đổi mới phương pháp và hình thức KTĐG cho phù hợp với yêu cầu chương trình GDPT 2018

2.2.4. Thường xuyên KTĐG hoạt động TCM ở trường THPT

Biện pháp này nhằm nâng cao chất lượng chuyên môn giáo dục học sinh trong nhà trường. Thông qua đánh giá kết quả hoạt động TCM để đánh giá công tác QLHĐ TCM trong nhà trường THPT, giúp CBQL nắm bắt tình hình HĐCM trong nhà trường đúng thực tế, kiểm tra lại các mục tiêu ban đầu có

đạt được hay không từ đó đề ra các phương án điều chỉnh cho phù hợp

Nội dung và cách thức thực hiện biện pháp:

KTĐG hoạt động TCM cần được nhà trường quan tâm, thực hiện thường xuyên. Phải tiến hành kiểm tra trước làm cơ sở thì hoạt động đánh giá mới được thực hiện có hiệu quả hơn.

Trong quá trình KTĐG kỉ luật phải dựa trên nguyên tắc bình đẳng, dân chủ. Kiểm tra phải dựa vào các tiêu chí chuẩn cụ thể.

Chế độ khen thưởng kỉ luật được xây dựng phải chi tiết, rõ ràng phù hợp với tình hình thực tế, có tác dụng kích thích, động viên các cá nhân, tập thể làm tốt trong hoạt động tổ chuyên môn.

Đầu năm học, hiệu trưởng triển khai các quy định về đánh giá xếp loại cho toàn thể hội đồng và nhân mạnh tâm quan trọng, sự cần thiết của KTĐG. Tùy điều kiện thực tế của mỗi trường, hiệu trưởng tiến hành xây dựng quy định về đánh giá xếp loại và mỗi nội dung phải có tiêu chí cụ thể, rõ ràng, khách quan, công bằng trong đánh giá. Quy trình đánh giá thực hiện thường xuyên hàng tháng và vào cuối kì I và cuối năm. Hiệu trưởng chỉ đạo việc đánh giá.

Tổ chức các cuộc vận động, các phong trào thi đua nhân các ngày lễ lớn, trong đó có khen thưởng, kỉ luật, khách quan, công bằng, nghiêm túc và kịp thời. Tạo điều kiện cơ sở vật chất tốt nhất để khen thưởng cho các cá nhân và tập thể thực hiện tốt.

Kiểm tra việc khen thưởng và kỉ luật để đảm bảo thực hiện thực thi quyết định khen thưởng, kỉ luật là nghiêm túc.

Tổ chức tuyên truyền, quán triệt rõ mục tiêu đánh giá xếp loại hoạt động TCM trong nhà trường. Kịp thời khen thưởng, tuyên dương những cá nhân và tập thể thực hiện tốt và chưa tốt. Cần có kế hoạch theo dõi, giúp đỡ những TCM chưa làm tốt.

2.2.5. Đảm bảo các điều kiện để QLHĐ TCM ở các trường THPT

Mục đích của biện pháp này là tạo điều kiện tối đa trong khả năng tài chính hiện có để trang bị CSVC, TBDH để nâng cao hiệu quả hoạt động TCM

Nội dung và cách thức thực hiện biện pháp

Thông qua các hội thi hàng năm tổ chức Sở GD&ĐT bồi dưỡng theo chuyên đề, báo cáo kinh nghiệm, đề tài nghiên cứu khoa học, cử đi đào tạo nâng cao trình độ lý luận, chuyên môn, nghiệp vụ.

Thông qua bồi dưỡng thay sách, góp ý nội dung, chương trình, sách giáo khoa, đổi mới phương pháp; bồi dưỡng học sinh giỏi, sử dụng có hiệu quả phương tiện dạy học...nhà trường tổ chức bồi dưỡng CMNV

theo chuyên đề, tham gia các cuộc thi tìm hiểu pháp luật, thi tìm hiểu lịch sử...

- Bồi dưỡng nghiệp vụ tổ chức sinh hoạt TCM như: Chuyên đề bộ môn, đổi mới phương pháp, ngoại khoá, hội thảo, góp ý giờ dạy...;

Tổ chức các hoạt động ngoài giờ, hoạt động xã hội: TTCM tham gia xây dựng kế hoạch trên cơ sở kế hoạch nhà trường, các chủ trương của chính quyền địa phương, hoạt động ngoài giờ theo chủ điểm, phối hợp với các tổ chức đoàn thể trong và ngoài nhà trường để tổ chức các hoạt động: Ngoại khoá, giao lưu kết nghĩa, tham quan, du lịch, giáo dục môi trường, phòng chống các tệ nạn xã hội, kiểm tra sức khoẻ...

Xây dựng, phát triển môi trường giáo dục (MTGD) tích cực trong trường THPT mới đi vào nền nếp và được chỉ dẫn một cách đầy đủ, cụ thể thì phải xem thực hiện các quy chế, quy định này như thực hiện các quy chế, quy định chuyên môn. Trong xây dựng và phát triển MTGD tích cực cần xác định rõ mục đích, yêu cầu, nội dung xây dựng và phát triển MTGD tích cực; trách nhiệm của mỗi nhóm đối tượng (CBQL, GV, NV...). Các trường cần phải chủ động khai thác, tìm kiếm các nguồn lực cho hoạt động của nhà trường và hoạt động TCM thông qua các hoạt động xã hội hóa giáo dục.

3. Kết luận

Trong nhà trường THPT, để TCM phát huy được vai trò của mình nhằm thực hiện tốt các nhiệm vụ giáo dục được giao thì quản lý có hiệu quả hoạt động của TCM, quản lý các điều kiện để TCM hoạt động tốt là một trong những nhiệm vụ trọng tâm và thường xuyên của Hiệu trưởng và TTCM. Trên cơ sở kết quả khảo sát thực trạng QLHĐ TCM ở các trường THPT huyện Châu Thành, tỉnh Tiền Giang, tác giả đã đề xuất 05 biện pháp quản lý. Các biện pháp QLHĐ tTCM ở các trường THPT huyện Châu Thành có mối quan hệ chặt chẽ, tác động qua lại lẫn nhau, có tính cần thiết và tính khả thi. Các trường THPT huyện Châu Thành có thể vận dụng những biện pháp đề xuất để quản lí HĐ TCM đạt hiệu quả cao góp phần nâng cao CLGD của trường THPT đáp ứng yêu cầu chương trình GDPT 2018.

Tài liệu tham khảo

1. Ban Chấp hành TƯ (2013). *Nghị quyết số 29 - NQ/TW về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo*. Hà Nội

2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018a). *Thông tư số 20/2018 /TT-BGDĐT ngày 22/8/2018 Quy định chuẩn nghề nghiệp GV THCS, GV THPT*. Hà Nội.